

Františkovo slovo

č.94

O.Cantalamessa: Podmínkou verbálního hlásání evangelia je láska k lidem v Kristu

Ježíš je otevřenou náručí Boha Otce

P. Ronchi: Církev má věřící vysvobodit ze strachu před Bohem

P. Ronchi: Bůh je radost, ale v našich kostelech umírá nudou

P. Ronchi: Reflektory na Krista, nikoli na církev

P. Ronchi: Vidět, zastavit se a dotknout se

Papež a jeho spolupracovníci zakončili duchovní cvičení

Postní modlitby v duchu Taizé

výtah hlavních myšlenek z promluv papeže Františka a zpráv z Vatikánu. Plné znění naleznete na stránkách Radio Vaticana.

O.Cantalamessa: Podmínkou verbálního hlásání evangelia je láska k lidem v Kristu

Vatikán. Poslání v církvi nemůže existovat, aniž bychom „vyšli ven“, ne však ze sakristie, ale ze svého já – řekl včera otec Raniero Cantalamessa ve svém již třetím postním kázání určeném Petrovu nástupci a jeho spolupracovníkům z římské kurie. Tématem jeho vydatné, téměř hodinové promluvy bylo hlásání Slova, jak je pojato Druhým vatikánským koncilem v dekretu *Ad gentes* o misijní činnosti církve a následnými dokumenty papežů bl. Pavla VI., sv. Jana Pavla II. a Františka *Evangelii nuntiandi*, *Redemptoris missio* a *Evangelii gaudium*. Otec Cantalamessa se věnoval jednomu konkrétnímu aspektu kazatelské činnosti a jako východisko si vzal tvrzení ze zmíněné encykliky bl. Pavla VI. o tom, že „**hlavním hybatelem evangelizace je Duch svatý**“.

Nelze věrohodně kázat, nejsme-li uchváteni tím, co říkáme – konstatoval papežský kazatel po té, co připomněl okřídlený výrok známého mediálního teoretika Marshalla McLuhana, že „médiium je poselství“ (*Understanding Media. The Extensions of Man*. New York 1994). O. Cantalamessa jej však doplnil o méně známé vysvětlení, které ke svému výroku podal zmíněný kanadský myslitel:

„Marshall McLuhan, který byl velice přesvědčeným a horlivým katolíkem, kdysi k tomu sloganu podal velice pronikavé vysvětlení. Říká totiž, že jedině v Ježíši Kristu »neexistuje rozdíl mezi médiem a poselstvím; jedině v Ježíši Kristu je totiž možné říci, že prostředek a poselství jsou dokonale identické« (The Medium and the Light. Reflections on Religion, 1999, str. 103). Jinými slovy: v Kristu je obsah zjevení totožný s osobou, která zjevuje. Je tedy zřejmé, že tak naprosté ztotožnění existuje jedině v Kristu, avšak v odvozeném smyslu by se mělo uskutečňovat také v tom, kdo hlásá evangelium. Pokud ten, kdo zcela odevzdal svůj život Kristu, může se svatým Pavlem říci: »Už nežiji já, ale žije ve mně Kristus« (Gal 2,20), pak lze také o něm říci, že »médiium je poselství« a že jeho život je zvěstí.“

„To je základní zákon každého evangelního zvěstování – řekl dále papežský kazatel. Lidské zprávy se předávají buď lidským hlasem nebo prostředky, které jej zesilují, jako je tisk, radio, internet apod. **Božskou zvěst jako takovou však předává Duch svatý.** Ten je pravým a podstatným sdělovacím prostředkem, bez něhož nelze z poselství vnímat víc než jeho lidské odění. Boží slova jsou »duch a život« a nemohou být sdělena jinak než v Duchu svatém.“

„Svatý Pavel dochází ke zjištění, že bez Ducha svatého je nemožné tvrdit, že »Ježíš je Pán« (1 Kor 12,3), což je počátek a syntéza křesťanské zvěsti. Svatý Petr zase definuje apoštoly jako »hlasatele evangelia, kteří zvěstují pravdu skrze Ducha svatého« (1 Petr 1,12).“

„Krista lze hlásat z různých důvodů: za účelem zvýšení počtu stoupenců či legitimizace vlastního křesťanského společenství, anebo kvůli doslovnému plnění jedné věty z Markova evangelia, totiž aby evangelium bylo hlásáno všem národům (srov. Mk13,10), rostl počet vyvolených a byl tak urychlován Pánův návrat.“

*„Některé z těchto důvodů nejsou špatné, ale samy o sobě nestačí. Chybí totiž ona pravá láska a soucit s lidmi, který je duší evangelia. Evangelium lásky nelze hlásat jinak než z lásky. **Pokud se nesnažíme mít rádi lidi, které máme před sebou, slova se nám pod rukama snadno promění v kameny, které zraňují a před nimiž se hledá úkryt jako před nějakým krupobitím.**“*

„Myslím, že ten největší, byť skrytý přínos, kterým během pěti století přispěl k evangelizaci světa řád, ke kterému patřím – konstatoval italský kapucín – nevzešel od profesionálních kazatelů, ale od dlouhých šiků prostých a neučených bratří, kteří sloužili u fortny nebo chodili

po almužně. To oni pomohli objevit či uchovat víru celým generacím svým nevtíravým a mlčenlivým kontaktem s lidmi.“ O. Cantalamessa jako příklad jmenoval bl. Nicolu da Gesturi či sv. Felixe da Cantalice. Na nich – dodal papežský kazatel – se naplnila slova, kterými se kdysi sv. František z Assisi obrátil ke kazatelům: »Proč jste hrdí na to, že se lidé obracejí? Vězte, že se obrátili modlitbou vašich nejprostších bratří« (Celano, Vita seconda, CXXIII, 164). Italský kapucín v této souvislosti připomněl také mravenčí práci kněží a zaměstnanců římské kurie, kteří se zabývají záležitostmi, jež s evangelizací zdánlivě nemají nic společného, ale přesto se na ní neviditelně, ale zásadně podílejí.

„Stále mám před očima lekci, kterou nám Bible implicitně uštěďruje epizodou Jonáše, který je Bohem donucen jít kázat do Ninive. Obyvatelé Ninive byli nepřáteli Izraele a Jonáš je neměl rád. Byl tedy viditelně rád a spokojen s tím, že jim může hlásat: »Ještě čtyřicet dní a Ninive bude zničeno!« Tato perspektiva mu vůbec nebyla nemilá. Došlo však k tomu, že obyvatelé Ninive začali konat pokání a Bůh je trestu ušetřil. A tady se Jonáš ocitl v krizi, zarmoutil se a rozhněval. Dokonce začal prosit Hospodina, aby mu odňal život. A Bůh musel vynaložit mnohem více úsilí na to, aby obrátil jeho, kazatele, než na obrácení všech obyvatel Ninive!“

„Tedy láska, láska k lidem, ale především láska k Ježíši nás musí pohánět, když hlásáme evangelium,“

uzavíral otec Cantalamessa v závěru třetího postního kázání pro papeže a jeho spolupracovníky z římské kurie.

Angelus

6.3.2016

Ježíš je otevřenou náručí Boha Otce

Drazí bratři a sestry!

V patnácté kapitole Lukášova evangelia nacházíme tři podobenství o milosrdenství. O ztracené ovci (vv.4-7), ztracené minci (vv.8-10) a velké podobenství o ztraceném synovi nebo lépe o milosrdném otci (vv. 11-32). Bylo by krásné, kdybychom si dnes každý z nás vzal evangelium a ona tři podobenství si přečetl. V postní době nám evangelium podává právě to poslední podobenství, jehož protagonistou je otec a dva jeho synové. Příběh nám umožňuje zachytit několik charakteristických rysů tohoto otce. **Je to muž, vždy ochotný odpustit, který doufá proti vši naději.** Upoutá především jeho tolerance vůči mladšímu synovi, který se rozhodne odejít z domu. Mohl by tomu odporovat vzhledem k nezralosti mladíka anebo pomocí advokáta zajistit, aby se syn nemohl ujmout dědictví, dokud je otec naživu. Dovolí mu však odejít, třebaže předvídá možná rizika. Tak jedná Bůh s námi: nechává nám svobodu i k omylu, protože nás s tímto velkým darem svobody stvořil. Je na nás, abychom jej správně užívali. Tento dar svobody, který nám dává Bůh, mne ustavičně udivuje!

Odloučení od tohoto syna je však pouze fyzické; otec jej neustále nosí v srdci, s důvěrou očekává jeho návrat a s nadějí jej vyhlíží. A jednoho dne jej v dálce spatří (srov. v.20). To tedy znamená, že tento otec denně vycházel ven a pozoroval, zda se jeho syn nevrací! Pohnut soucitem mu běží vstříc, objímá jej a políbí. Jaká něha! A tento syn se navyvádl! Takto jej však otec přijímá.

Stejný postoj zaujímá otec také ke staršímu synovi, který byl celý čas doma, a nyní se rozzlobil a protestuje, neboť nechápe a odmítá dobrotu prokazovanou chybujícím bratrovi. Otec vyjde tomuto synovi vstříc a připomíná mu, že byli stále spolu a všechno mají společné, ale že nyní je třeba s radostí přijmout bratra, který se konečně vrátil. Tady se mi vybavuje jedna věc. Když někdo pocítí, že je hříšník, opravdu se považuje za nic, a říká – jak jsem od kohosi slyšel – „Otče, já jsem špína!“, pak je to chvíle pro návrat k otci. Někdo má však pocit, že je spravedlivý, a říká si: „vždycky jsem jednal správně“. Takové však vyhledává otec,

protože **cítit se spravedlivým je postoj špatný, je to pýcha a přichází od ďábla**. Otec čeká na ty, kdo se považují za hříšníky, a vychází hledat ty, kteří mají pocit, že jsou spravedliví. Takový je náš Otec! V tomto podobenství lze vytušit také třetího syna. Třetího? Kde? Je skrytý! Je to ten, který „se zřekl sám sebe a vzal na sebe přirozenost služebníka“ (Flp 2,6-7). Tímto Synem-Služebníkem je Ježíš, který je otevřenou náručí i srdcem Otce: On přijal marnotratného syna a omyl jeho špinavé nohy, On mu vystrojil slavnostní hostinu odpuštění. On, Ježíš, nás učí, abychom byli „milosrdní jako je Otec“.

Postava otce z tohoto podobenství vyjevuje Boží srdce. **Bůh je milosrdný Otec, který nás v Ježíši bezmezně miluje, neustále očekává naše obrácení, kdykoliv chybujeme; očekává náš návrat, když se od Něho vzdalujeme a věříme, že se bez Něho obejdeme; vždycky je připraven otevřít svoji náruč, ať se děje cokoli**. Jako otec z tohoto evangelia, tak nás také Bůh neustále považuje za svoje děti, i když zbloudíme, a vychází nám shovívavě vstříc, když se k Němu vracíme. A promlouvá k nám s velikou dobrotou, když si myslíme, že jsme spravedliví. Chyby, kterých se dopouštíme, i když jsou obrovské, nepošramotí věrnost Jeho srdce. Ve svátosti smíření můžeme vždycky znovu začít: On nás přijímá, vrací nám důstojnost svých dětí a říká nám: „Jdi! Bud' v pokoji! Vstaň, jdi dál!“

Ve zbývajícím čase postní doby, která nás ještě dělí od Velikonoc, jsme voláni zintenzivnit vnitřní snahu o obrácení. Nechme se dostihnout láskyplným pohledem našeho Otce, vraťme se k Němu celým srdcem a odmítněme každý kompromis s hříchem. Panna Maria ať nás doprovodí až k obrozujícímu spočinutí v Božském Milosrdenství.

7.3.2016

P. Ronchi: Církev má věřící vysvobodit ze strachu před Bohem

Ariccia. Druhý den duchovní obnovy římské kurie zahájilo postní rozjímání nad otázkou, kterou Ježíš klade učedníkům, když se s nimi plaví přes Genezaretské jezero a utiší bouři: “Proč se bojíte? Pořád ještě nemáte víru?” (Mc4,40). **Strach a víra**, prohlásil exercitátor o. Ronchi, jsou dva protivníci, kteří v lidském srdci věčně disputují. Boží slovo však – a to od samého začátku až do konce Bible – utěšuje, povzbuzuje a donekonečna opakuje: Nebojte se! **Strach nicméně často nespočívá v nedostatku odvahy, nýbrž v chybějící důvěře**. Bojíme se Boha, protože jsme si o Něm vytvořili špatnou představu, jako Adam a Eva, kteří nevěří v Boha dárce.

*“Věří v Boha, který okrádá o svobodu, aniž by poskytoval možnosti, v Boha, kterému více záleží na zákonu než na radosti jeho dětí, Boha soudce, před kterým je třeba prchnout, a nikoli mu jít vstříc. Zkrátka v Boha, kterému nelze důvěřovat. První ze všech hříchů je hřešit proti víře. **Největší strach plyne z mylné představy o Bohu** – Adamovo srdce ochromené strachem povstává z tváře obávaného Boha. Obojí Ježíš naplňuje světlem, sluncem.”*

Strach před bouří přichází, když se cítíme opuštěni a když se nám zdá, že Bůh spí, zatímco bychom požadovali jeho okamžitý zásah. Avšak Bůh jedná a stojí po našem boku:

*“Bůh nejedná za nás, nevyjímá nás z bouře, ale podporuje nás za jejího zuření. Čerpám tu velkou pomoc z jedné Bonhoefferovy věty: **Bůh nezachraňuje z utrpení, nýbrž v utrpení, nebrání před bolestí, nýbrž v bolesti, nechraňuje před křížem, ale v kříži. Bůh nepřináší řešení našich problémů, nýbrž sám sebe**, aby se nám cele daroval. Možná jsme si mysleli, že evangelium vyřeší problémy světa, či přinejmenším poklesne násilí a dějinné krize, ale není tomu tak. Naopak, evangelium s sebou přineslo odmítnutí, pronásledování a další kříže – pomysleme na kříže čtyř sester zabitých v Adenu.”*

Ježíš nás učí jedinému způsobu, jak překonat strach – a tím je víra!, zdůraznil italský servita. Posláním církve je zbavovat strachu – a to také ve vlastním prostředí. Strach nás totiž nutí k

nasazování různých masek před rodinou, spolupracovníky či představenými. Kdo předává víru, má také vychovávat člověka k tomu, aby neměl strach. Církev nemá strach vzbuzovat, nýbrž od něj oprošťovat.

*“Církev po dlouhou dobu předávala víru promísenou se strachem. Víru, která se otáčela podle vzorce vina-trest, namísto paradigmatu rozkvětu a plnosti. V Adamovi se zrodil strach, protože si ani nedokázal představit milosrdenství a jeho plod, kterým je radost. (...) **Strach vede ke smutnému křesťanství, k neradostnému Bohu.** Vysvobozovat ze strachu znamená pozdvihnout rubáš strachu, který zahalil srdce mnoha lidí – strachu z druhého člověka, z cizince. Znamená to **přejít z nevraživosti, která může být rovněž bezděčná, k pohostinnosti, od xenofobie do filoxenie, a osvobodit věřící ze strachu před Bohem tak, jak to po celé dějiny spásy činí Boží andělé.** Znamená to být anděli, kteří zbavují strachu.”*

7.3.2016

P. Ronchi: Bůh je radost, ale v našich kostelech umírá nudou

Ariccia. V neděli večer začala postní duchovní obnova římské kurie, která potrvá do pátečního dopoledne a které se účastní také papež František. Již počtvrté se koná v exercičním domě Božského Mistra, který jižně od Říma, v obci Ariccia nad Albánským jezerem, spravuje kongregace paulínů. Meditace na téma „Obnažené otázky evangelia“ vede rodák ze severoitalského Furlánska a člen řádu Služebníků Mariiných, o. Ermes Ronchi. Otázka, kterou pojednal v úvodním rozjímání, je vyňata z Janova evangelia: „Ježíš se obrátil a viděl, že jdou za ním. Zeptal se jich: „Co byste chtěli?“ (Jan 1,38). **Zastavme se v těchto dnech, abychom naslouchali Bohu, který klade otázky,** navrhl italský servita. Milujme otázky, protože jsou již samy o sobě zjevením, dodal s upřesněním: **Otázky jsou synonymem obrácení.**

Ježíš vychovává k víře spíše prostřednictvím otázek, než užitím asertivních slov, pokračoval o. Ronchi. Evangelia obsahují více než 220 Pánových otázek. „**Dotazování je typem nenásilné komunikace, která druhého nechce umlčet, nýbrž zamýšlí s ním navázat dialog a zaujmout ho, přičemž mu zároveň ponechává svobodu.** Ježíš je ztělesněním otázky, protože jeho život a smrt se nás dotazují na konečný smysl věcí. Ptají se nás na to, co činí život šťastným. A odpovědí je stále Ježíš.

Pán se nás dotazuje na naši nejsilnější touhu, vysvětloval italský servita. **Nevyžaduje především oběti a odříkání, nechce, abychom se obětovali na oltář povinností a námahy, nýbrž abychom vstoupili do svého srdce a pochopili, co si nejvíce přejeme a kvůli čemu jsme šťastní.** Zaujetí pro Boha se rodí z objevu Kristovy krásy. Bůh nás nepřitahuje, protože je mocný, věčný či dokonalý, nýbrž nás láká Kristovou tváří a jeho příběhem pravé svobody a lásky. **Víra tedy spočívá v hledání Boha, který vnáší do srdce štěstí, a jehož jménem je radost, svoboda a plnost. Naší úlohou je pak hlásat Boha, který je krásný, zajímavý, žádoucí.**

Možná jsme Boží tvář ochudili svým štáráním v ubohostech, minulosti a hříchu, uvažoval o. Ronchi. **Možná jsme zvěstovali Boha hodného úcty a klanění, avšak nikoli Boha, který strhuje a plete se nám do života, směje se a hraje si se svými dětmi. Bůh tak v našich kostelech umírá nudou, a je na čase navrátit mu jasnou tvář Toho, kdo je předmětem naší touhy, potěšení a zalíbení. Pouze takto budeme pít u pramenů světla a staneme na pokraji věčnosti.** Ptejme se tedy, zakončil o. Ronchi svou první meditaci, co bychom chtěli a za kým jdeme? Hledáme Boha, po kterém lze toužit, kráčíme za Tím, kdo obšťastňuje srdce.

P. Ronchi: Reflektory na Krista, nikoli na církev

Ariccia. Církev by měla dokázat ustoupit do pozadí, aby při svém hlásání vždy dávala zazářit Boží tváři, a nikoli sama sobě, prohlásil **o. Ermes Ronchi** ve své dopolední meditaci. Připomeňme, že italský servita vede již třetím dnem duchovní cvičení pro papeže Františka a římskou kurii v obci Ariccia, vzdálené asi hodinu cesty od Říma. Otec Ronchi dnes vyšel z evangelního úryvku, který podává Petrovo vyznání u Césareje Filipovy .

Otázka, kterou Ježíš pokládá učedníkům, zazněla stranou velkých shromáždění a zástupů. Mistr odvedl apoštoly na odlehlé místo, kde vládlo ticho, osamělost a modlitba. Byla to důvěrná chvíle – jak mezi učedníky navzájem, tak ve vztahu k Bohu. A do tohoto ticha zaznívá otázka, která se podobá jakési „anketě“ : **„Za koho mě lidé pokládají?“**.

V obdobném tichu postní duchovní obnovy postavil o. Ronchi papeže Františka a jeho spolupracovníky před tutéž otázku a zejména před její pokračování, které se vrývá do duše: **„A za koho mě pokládáte vy?“** Ježíš takto sděluje svým nejbližším, aby se nespokojili s tím, co říkají lidé, protože víra se nevyvíjí díky tomu, co zaslechla jinde.

*„Odpověď, kterou Ježíš hledá, nejsou slova. Hledá lidi. Nikoli definice, nýbrž zaujetí: „Co se ti stalo, když jsi mne potkal?“ **Ježíš je učitelem srdce – neudílí lekce, nepodsouvá odpovědi, nýbrž tě jemně navádí, abys hledal ve svém nitru. Byl bych rád, kdybych mohl odpovědět: Setkání s tebou byla největší výhra mého života! Jsi to nejlepší, co mne mohlo potkat!**“*

Kdo pro tebe jsem? – to je otázka, kterou si kladou zamilovaní, pokračoval exercitátor. Je zajímavé, že se Ježíš neuchyluje k žádné indoktrinaci. Učedníci se nemusejí obávat, že na daný dotaz existují předem schválené odpovědi. Není tu třeba odříkat krédo, protože Ježíše především zajímá, zda jeho učedníci otevřeli v srdci. Tvzení, které pronáší Petr – tedy ono „Ty jsi Mesiáš, Syn živého Boha“ – je pravdivé pouze tehdy, pokud v nás žije Kristus. Naše srdce může být kolébkou Boha či jeho hrobem.

*„Ježíš říká: Chcete se dozvědět něco o mně a zároveň sami o sobě? Zvu vás tedy na schůzku s ukřižovaným mužem, který visí hodně vysoko. A ještě předtím – ve čtvrtek – na schůzku s jiným Kristem. Ten zase žije hodně nízko, protože se opásán zástěrou sklání a myje nohy svým učedníkům (...). Pavel se nemýlil – **křesťanství je skutečně pohoršení a pošetilost.** Nyní chápeme, kdo je to Ježíš – je to polibek zrádci. Neláme nikoho jiného, nýbrž láme sám sebe, neprolévá cizí krev, nýbrž svou. Neobětuje jiné, ale sebe.“*

Až do chvíle, kdy tichem pronikla ona otázka, učedníci nevěděli, co se jejich Mistru má stát. Právě proto jim Ježíš rozhodně ukládá, aby nic neříkali lidem. Je to strohé nařízení, které se týká celé církve, zdůraznil o. Ronchi. Někdy jsme totiž hlásali Boha s pokřivenou tváří. My, duchovní, pokračoval italský servita, jsme navenek všichni stejní – tatáž gesta, slova a odění. **Lidé se však ptají na naši osobní zkušenost s Bohem. Kristus nejsou slova, která o něm pronášíme, ale skutečnost, kterou v Něm prožíváme. Nejsme prostředníci mezi Bohem a lidstvem, protože pouze Ježíš je pravým prostředníkem. Naším úkolem je připravit mu cestu – jako Jan Křtitel – a pak ustoupit stranou,** uzavíral o. Ronchi.

*„**Pomyslete na krásu církve, která nemíří reflektory sama na sebe, nýbrž na někoho Jiného.** Zde máme před sebou ještě dlouhou cestu umenšování! Ježíš nežádá, abychom na sebe brali jeho kříž, ale každý svůj vlastní. Božím snem je nedozírný zástup mužů, žen a dětí, nesoucích na rameňou kříž. Avšak tito lidé kráčejí směrem k dobrému, radostnému a tvořivému životu. Životu, který nás stojí houževnaté úsilí a vytrvalost. Tato cena však obnáší také něhu a světlo, protože Kristus třetího dne vstane z mrtvých.“*

P. Ronchi: Církev má průhledně nakládat s majetkem

Ariccia. Tématem šestého rozjímání při duchovní obnově římské kurie bylo transparentní nakládání s církevním majetkem a šířeji také boj s hladem, který by měl rovněž zabránit plýtvání potravinami. **Křesťanský lid nejvíce zraňuje**, poznamenal exercitátor o. Ermes Ronchi, **když duchovenstvo lne k penězům**. Naopak největší štěstí mu přináší sdílený chléb, dodal italský servita.

Existují lidé, kteří hladovějí natolik, že pro ně má Bůh výlučně podobu chleba – těmito slovy zahájil o. Ronchi svou dnešní dopolední meditaci, aby vzápětí poukázal na hlad zástupů. **Církev obléhá miliony chudých, kteří vztahují ruce po jídlu, a nikoli náboženských definicích.** Jak na to církev reaguje?, ptal se kazatel a odpověděl evangelním čtením o zázračném rozmnožení chlebů a ryb. Učedníci tehdy Ježíše žádali, aby rozpustil zástupy, které si měly po okolí obstarat něco k jídlu. **Ježíš však učedníky vyzývá, aby sami nasýtili zástupy.** Na jejich námitky klade otázku: „Kolik chlebů máte?“ a poté přikazuje: „Jděte se podívat!“ Otec Ronchi poznamenal, že Ježíš je velmi praktický, vyžaduje „dobré účetnictví“, a to stále:

"Tatáž prověrka se požaduje po všech dnešních učednících a také po mně: Kolik máš? Kolik peněz, kolik domů? Jakou máš životní úroveň? Běžte se podívat a prověřujte! Kolik klenotů a prstenů ve tvaru kříže? Církev se nesmí bát transparentnosti, nemá se obávat jasného přehledu o svých chlebech a rybách, svých statcích. Pět chlebů a dvě ryby."

S průhledností přichází pravost. A kde je pravost, tam je také svoboda, zdůraznil italský servita. Ježíš byl svobodný, protože se nikým nedal koupit a nikdy nevstoupil do paláců mocných – byl tam přiveden jako vězeň. **Když pravá svoboda chybí, začíná se hromadit a zdržovat**, podotkl o. Ronchi. Jako některé řády, které svou jistotu, nahlodanou krizí povolání, hledají v majetkové správě. Ježíšovou logikou je však dar. Evangelní „milovat“ lze střídavě přeložit jako „dávat“. Zázračné rozmnožení vypovídá o tom, že **Ježíš nehledí na množství chleba, nýbrž na jeho sdílení:**

"Když se podle tajemného božského pravidla můj chléb stává tvým chlebem, také malé množství náhle postačuje. Hlad začíná tehdy, když k sobě tisknu svůj chléb, když sytý Západ pevně svírá svůj chléb, ryby i statky. Je možné nasytit celou zemi, protože chleba máme dostatek. Není třeba jej rozmnožovat, stačí jej rozdat a začít sami od sebe. Neposlouží nám zázračné rozmnožení, nýbrž je nutné zvítězit nad Goliášem sobectví, plýtvání jídlom a hromadění malou hrstkou lidí.

Dávejte a dostanete – míru dobrou, natlačenou, natřesenou a vrchovatou...Tento Ježíšův příslib obsahuje tajemnou a nesmírnou ekonomii daru a stonásobku, která přebíjí jakýkoli rozpočet. To mne utěšuje, dodal o. Ronchi. Dozvídáme se tak, že konečná pravda se řídí logikou daru, a nikoli logikou observance. Poslední otázka totiž bude znít: **Dal jsi životu málo, anebo hodně? Na tom závisí náš život – a nikoli na statcích**, uzavíral italský kněz, **protože ke změně světa stačí pět darovaných chlebů.**

"Zázrak je oněch pět chlebů a dvě ryby, které vznikající církev s důvěrou vkládá do Kristových rukou, aniž by kalkulovala a ponechala si něco stranou na vlastní večeři. Je to málo, ale dává vše, co má – veškerý pokrm učedníků, který je kapkou v moři. Avšak ona kapka může dát životu smysl a naději."

P. Ronchi: Vidět, zastavit se a dotknout se

Ariccia. Péče o toho, kdo trpí, zlepšuje sociální vztahy a omezuje kulturu odpisu – o tom dnes kázal dnes P. Ermes Ronchi před papežem Františkem a římskou kurií v rámci osmé meditace k postním duchovním cvičením.

Italský servita předestřel exercitantom evangelní obraz ženy, která přichází k Ježíšovu hrobu v neděli zmrtvýchvstání a slyší hlas: Koho hledáš, proč pláčeš?. Vzkříšený Ježíš je Bohem života, zajímá se o Magdaléniny slzy, stejně jako se ve své poslední hodině na kříži zabývá bolestí a úzkostí ukřižovaného lotra. Co máme dělat my, abychom po Ježíšově vzoru viděli slzy ostatních lidí a dovolili, aby se nás dotkly, tázal se o. Ronchi:

„Máme se naučit Ježíšovu pohledu a Ježíšovým gestům, které jsou postojem milosrdného Samaritána: vidět, zastavit se a dotknout se. Tři slovesa, která nesmíme nikdy zapomínat (...) Vidět: Samaritán uviděl a slitoval se. Uviděl rány toho člověka a pocítil, že jej také zraňují (...) Hlad má svou příčinu, migranti mají za sebou celé hromady příčin (...) Ptát se po těchto příčinách je věcí učedníků. Být přítomni tam, kde je pláč (...) a pak společně hledat jak dospět ke kořenům zla a vytrhnout je.“

V řadě evangelních scén Ježíš vidí lidskou bolest a zakouší lítost. Tento výraz, dodává P. Ronchi, se v řeckém textu překládá obratem „mít břišní křeče“. Právě slitování tedy není abstraktní šlechetnou myšlenkou, nýbrž fyzickou bolestí. Právě ta nutí Samaritána, aby nespěchal opodál, jak to učinil kněz a levita. Také proto, glosuje P. Ronchi, že „opodál není nic, tím méně Bůh“

„Skutečný rozdíl není mezi křesťany, muslimy či židy, skutečný rozdíl je mezi těmi, kdo věří a kdo nevěří. Skutečný rozdíl je mezi těmi, kdo se zastaví a kdo se nezastaví před ranami, kdo se zastaví a kdo jen přejde kolem (...) I kdybych strávil jen jednu hodinu tím, že na sebe беру bolest jiného člověka, vím o něm víc, jsem moudřejší než ten, kdo přečetl všechny knihy. Znáám život.“

Třetí sloveso zní „dotknout se“. **Pokaždé, když Ježíše jímá lítost, připomíná exercitátor, dotýká se nedotknutelného, malomocného, prvního z těch, kdo jsou po lidské stránce odepsaní.** Dotýká se syna naimské vdovy a dělá to, co se nemá: nechává mrtvého chlapce vstát a vrací jej jeho matce:

„Pohled bez srdce produkuje temnotu a spouští ještě ničivější akci. Hrozí totiž, že ty, kdo nejsou vidět, změni v obviněné, změni oběti – uprchlíky, migranty a chudé – v obviněné a v příčinu problémů (...) Jestliže však vidím, zastavím se a dotknu se, jestliže osuším slzy – jistě - nezměním svět, nezměním struktury nepravosti, ale vnuknu ostatním myšlenku, že hlad není nepřemožitelný, že slzy ostatních dopadají na každého, a na mne také, že nenechávám potřebného na pospas zvlí (...)

Protože milosrdenství je vším tím, co je pro život člověka zásadní. Milosrdenství je skutečnost lůna a rukou. A právě tak odpouští Bůh: nikoli psaným dokumentem, nýbrž rukama, dotekem a pohlazením.“

Papež a jeho spolupracovníci zakončili duchovní cvičení

Ariccia. Svatý otec dnes zakončil své postní duchovní cvičení v Ariccii u Říma. Včera večer vyslechl rozjímání o roli autentické vášnivé lásky. O. Ermes Ronchi vybízel papeže a kardinály, aby nemilovali Boha jako poddaní, nýbrž jako zamilovaní, neboť tehdy – jak zdůraznil – jsou život i víra plné úsměvu. **„Bůh nehledá v člověku dokonalost, nýbrž autenticitu. Nejsme na světě, abychom byli neposkrvnění, ale abychom byli na cestě,“** kázal papežský exercitátor:

„Svatost nespočívá v bytí bez hříchu, ale v obnově horlivosti a vášnivosti pro Krista a evangelium. Teď hned. Opakem lásky není nenávisť, ale lhostejnost, která je hnací silou veškerého zla a skrytým pramenem hříchu.“

Bůh odjakživa stojí nablízku člověku a jeho běžným, „domácím“ potřebám, připomenul poté o. Ronchi v dnešní dopolední závěrečné meditaci. Zaměřil se na evangelní výjev Zvěstování. Tato kolosální událost, řekl, se odehrává v kontextu odzbrojující normality, v každodenním koloběhu a bez svědků, daleko od reflektorů a emocí doby. První hlásání evangelijní milosti probíhá v normalitě lidského příbytku, poznamenal italský servita, tedy v místě, kde je každý sám sebou. A právě zde se nás Bůh dotýká.

„Svatá Terezie z Avily ve své Knize o zakládání píše spolusestrám, že „i v kuchyni a mezi hrnci prochází Pán“. Jak je možné, že se Pán vesmíru pohybuje v klášterní kuchyni mezi nádobím? Vnést Boha do kuchyně znamená přivést ho na území, které je nám blízké. Pokud nevnímáš domácího Boha, skrytého v nejprostších věcech, dosud jsi nepotkal Boha života. Zůstal jsi u racionálního znázornění Boha v náboženství.“

K Marii vzhlížíme právě proto, abychom se pokusili opětovně sešít nejdramatičtější roztržku své víry, kde „Bůh náboženství“ se oddělil od „Boha života“, pokračoval exercitátor. Nazaretská žena nás – jako žena v domácnosti – staví před obrovskou výzvu: **máme přejít ze spirituality vymykající se běžnému řádu k mystice každodennosti. Převládajícím pocitem oné každodennosti je radost**, jak slyšíme v prvních slovech Zvěstování: Raduj se, Maria. Když se Bůh přibližuje, přináší s sebou příslib štěstí:

„Maria nám, kteří jsme zahaleni vážností a tíhou zodpovědnosti, připomíná, že víra je buď radostná, anebo není vůbec. Maria vstupuje na scénu, aby do našeho života vnesla proroctví štěstí, požehnání naděje, útěchu. Sestupuje do našich životních bolestí, protrpěné samoty, odpírané něhy, násilí, které nás vábí, ale nikdy nezvítězí, jak ujišťuje Apokalypsa. Anděl svým prvním oslovením říká, že víra obsahuje štěstí, potěšení.“

Maria dále vstupuje na scénu jako žena, která věří v lásku, zdůraznil o. Ronchi. Anděl byl poslán k panně zasnoubené s mužem jménem Josef, čteme v evangeliu. Podle Lukášova evangelia bylo Zvěstování adresováno Marii, zatímco podle evangelisty Matouše jej přijímá Josef.

„Když ale překryjeme jedno evangelium s druhým, radostně zjišťujeme, že Pán byl ohlášen snoubeneckému páru společně – spravedlivému muži a panně, kteří se milovali. Bůh působí v našich vztazích, hovoří v našich rodinách a domovech, rozhovorech i dramatech, krizích, pochybnostech i návalech emocí. Bůh rodinu neobírá o její prostor, nevnucuje se, nezraňuje, nýbrž hledá plurál, který je kreativní díky souznění dvou srdcí, mnoha snům a dlouhé trpělivé práci.“

A konečně se Maria dokáže Boha zeptat, jak se stane to, co jí bylo předloženo. **Rozpaky a otázky jsou způsobem, jak před Pánem stanout v plné důstojnosti**, vyzdvihnul italský servita. Přijímám tajemství, ale zároveň užívám inteligenci. Stanovím své cesty, ale poté přijmu cesty, které jsou nade mnou, vysvětloval.

„Nikde není řečeno, že silná víra je lepší než slabá víra plná otázek. Záleží na ryzosti víry, která ve své malosti ještě více potřebuje Boha. Dodává mi naději, když zjišťuji, že mezi Božím lidem vzrůstají otázky. Nikdo už se nespokojí s odpověďmi podle vzorníku a opakováním vyřčených slov. Lidé chtějí pochopit, jít do větší hloubky, osvojit si víru. Byla snad doba, kdy všichni před knězem mlčeli, časem větší víry? Myslím, že opak je pravdou. Ačkoli je to pro nás dnes náročnější, můžeme si zároveň říci: Konečně! Aleluja!“

Závěrečná myšlenka duchovních cvičení patřila Božímu mateřství. Bez Mariina těla ztrácí své tělo rovněž evangelium. Všichni křesťané jsou povoláni k Božímu mateřství, aby Bůh

opětovně přicházel na svět, zakončil o. Ermes Ronchi šestidenní duchovní obnovu pro papeže Františka a jeho nejbližší spolupracovníky.

11.3.2016

Postní modlitby v duchu Taizé

Vatikán. Probíhající Svatý rok milosrdenství má mnoho rozměrů. K jeho hlubšímu prožívání v Římě chce přispět také postní modlitební iniciativa ekumenické komunity z Taizé. Od Popeleční středy do Květné neděle bratři z této komunity dvakrát denně vedou zvláštní modlitbu v jednom z kostelů nedaleko Vatikánu. Vatikánskému rozhlasu ji představil bratr Marek z Taizé:

„Jsme v Římě už několik týdnů. V rámci Jubilejního roku milosrdenství jsme se rozhodli, že se tady budeme modlit. Bratr Alois se setkal s arcibiskupem Fisichellou, aby o tom promluvili a dohodli se, že dostaneme k dispozici k modlitbám jeden ze tří jubilejních kostelů, kde se poutníci připravují na pouť do Svaté brány. Jde o San Giovanni dei Fiorentini – kostel sv. Jana Florentánů, který stojí blízko Vatikánu na opačné straně Tibery. Modlíme se tam jednak v poledne, ve 12 hod. a pak v 17 hodin. Je to modlitba, jak ji znáte z Taizé: zpěvy, ticho, naslouchání Božímu slovu. Vedou ji bratři a skupina dobrovolníků a především dobrovolnic, protože potřebujeme také ženské hlasy, aby byla modlitba krásná. Jsou tu tedy s námi děvčata, dobrovolnice z Taizé, které pěkně zpívají. Modlíme se před Nejsvětější svátostí, dvakrát denně 45 minut“.

říká bratr Marek z Taizé.